

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori: 2637 S. Lawndale av.

Office of publication: 2637 So. Lawndale ave. Telephone: Lawndale 4633.

LETO—YEAR XV.

Cena lista je \$5.00.

Entered as second-class matter January 23, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., petek, 13. januarja (Jan. 13) 1922.

Subscription \$5.00 Yearly.

STEV.—NUMBER 10.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

STAVKOVNEGA POLJA RUDARJEV V KANSASU.

Milicari odhajajo domov; gubernorje persekucije rudarjem naklonjenih županov.

VSEH SKUPAJ JE BILO ARETIRANIH 50 ŽENSK.

Pittsburg, Kans. — (Federated Press.) — Dvestopetdeset milicarjev v Ringu, premogarski naselbin, je povilo šotore in odšli so domov na ukaz gubernorja Allena. Novica se razširja, da v par dneh odidejo še drugi milicari.

Gubernor je zmetel v vodo \$2500 dnevno z namenom, da razbije protestno stavko rudarjev, ki so odložili orodje za toliko časa dokler bosta Alexander Howat in August Dorchy, predsednik in podpredsednik njihove organizacije, v zaporu v Columbusu. In kaj je dosegel gubernor? Nič. Dosegel je to — kakor poročajo iz Topeke — da je prejel cele kupe protestov od davkoplačevalcev v Crawford Countyju, z davki otovorjenih farmerjev, čemu jim nalaga še nove stroške.

Prisotnost vojaških čet je tako razpalila ljudi v premogarskem okolišču, da so jih enostavno prezirali. Celotno nasprotje Howata so izjavili, da ne dvignejo koščka premoga iz zemlje dokler bodo okrog rogov jezili vojaki. Premoga, kolikor ga nakopljejo zunanji stavkokaži, ni vredno omenjati, ker ne doseže niti pet odstotkov normalne produkcije v okrajina Crawford in Cherokee.

Gubernor Allen in njegov generalni pravdnik Hopkins sta se zdeli lotila novih sredstev za zadrževanje stavke. Naskočila sta krajne uradnike v premogarskih naselbinah. Hopkins je pred nekaj dnevi pozval vse župane in občinske odbornike iz premogarskih mest na tajno zborovanje, ki se je vršilo v tukajšnjem hotelu Stillwellu. Na tem sestanku je Hopkins zahteval, da občinski odbori sprejmejo lokalne postavbe proti "vagabundam", postavbe, na podlagi katerih bi moglo za prejeti rudarja, ki odkloni delo.

Takoj po tej konferenci so mestne oblasti v Girardu, kjer je sedež okraja Crawford, sprejele postavbo, ampak do danes še ni bil nihče aretirani zaradi "postopanja". Neki občinski odbornik, čigar ime je zamolčano v svrhu, da ne pade po njem pest Allenove osvete, je rekel, da bi izvrševanje te postavbe pomenilo politični samomor za mestne zastopnike; postavba je bila sprejeta samo zato, da bodo mestni uradniki imeli mir pred gubernorjevo politično mašino.

Župan majhnega premogarskega mesteca Frontenac je moral pred kratkim podati odstavko. Zakaj? Njegovi prijatelji pravijo, da je simpatiziral s stavkajočimi rudarji. Allenovi agentje so tako iskali dlak v jajcu in obtožili so ga, da zanemari zakon prohibicije in da je premil v postopanju napram svojim soseskam, večina tujenarodnostnih rudarjem, ki imajo opojno pijačo.

Hopkins je uvedel proces odstavljenja proti občinskima odbornikoma Swigertu in Mercerju v Mulberryju, ki sta stavkajoča rudarja. Obtožba proti njima se glasi, da prezirata zakon industrijskega sodišča in kot taka nista sposobna za javno službo. To je značilno — kakor je znano tudi to, da ni bil noben rudar aretirani na temelju tega zakona od tistega časa, odkar je izbruhnila stavka proti aretaciji Howata in Dorchyja.

Zakaj Hopkins dosledno ne uveljavlja tega zakona? Od 500 za pornih povelj proti ženam rudarjev, ki so zapodile stavkokaže iz rudnikov, je bilo serviranih samo 50 — toda niti ena sama ženska ni obtožena kršitve zakona industrijskega sodišča. Zdi se, da je Hopkins preobrnil vse štare za konike in končno je staknil starštatut "nepostavnega zbiranja".

"ZRAČNA VOJNA SE NE DA OMEJITI," JE ZAKLJUČEK KONFERENCE.

Washington, D. C. — "Razorožitvena" konferenca je zaključila, da uporaba letal za vojskovanje se ne da omejiti. Vsak zakon, ki se sklene v tem oziru, bi bil nepraktičen. Končno so se konferenčni zedinili, da je treba skrbeti, da bo bodoče bombardiranje mest in prebivalcev iz zraka "bolj človeško".

ČEVLJARSKI DELAVCI SE ZDRUŽUJEJO.

TREM ORGANIZACIJAM JE BIL PREDLOŽENO NA SPLOŠNO GLASOVANJE VPRAŠANJE ZDRUŽITVE.

Počasi in sigurno prodira med ameriške delavce spoznanje, da je moč v združenju.

Rochester, N. Y. — Tekstilni delavci, pocepljeni v več organizacij, so se združili v eno telo. Spoznali so resnico, da služijo podjetnikom le za igračo, dokler so pocepljeni med sabo, se bojujejo drug proti drugemu, mesto da napravijo solidno fronto proti podjetnikom.

Zdaj prihajajo do tega prepričanja tri organizacije čevljarških delavcev, ki bodo štele pet in sedemdeset tisoč članov, ko se združijo. Vprašanje združitve se predloži članstvu vseh treh organizacij v februarju na splošno glasovanje. Prizadete organizacije so: United Shoe Workers of America, 30,000 članov; Protective Shoe Workers, 25,000 članov; Allied Shoe Workers, 20,000 članov.

Ako se splošno glasovanje izreče za združenje, tedaj se vrši združitelna konvencija v Bostonu in prične dne 17. maja t. l. Dejal o združitvi in njenem programu se objavijo kasneje.

Z združenjem se znižajo tudi upravni troški, ker bo samo ena eksekutiva mesto treh. Denar, ki prihaja iz takih prihrankov, se lahko uporabi za organiziranje neorganiziranih delavcev.

VELIK VIHAR NA ATLANTIKU.

Ameriški transport v nevarnosti

New York, N. Y. — Iz Long Beacha poročajo, da divja strašen vihar ob obrežju New Jerseyja. Veter je dosegel hitrice od šestdeset do sedemdeset milj v uri.

Brezlična brzojavka pripoveduje, da je ameriški transport "Crook", na katerem je 942 mož in oficirjev, vračajočih se iz Nemčije, pričel puščati vodo vase. Transport se nahaja po poročilu iz Washingtona pet sto milj vzhodno od New Yorka. Druga brzojavka pripoveduje, da nevarnost ni velika, ker je škoda popravljiva.

Ladije so pa kljub temu pripravljene, da odplujejo na pomoč, če transport sporoči, da ne more v pristan brez pomoči.

Pet ubitih v eksploziji na Rumunskem.

Bukarešta, 12. jan. — Razstrelba v arsenalu v Galatzu, ki se je pripetila večeraj, je usmrtila pet oseb.

RUSI NA DELU ZA KONFERENCO V LONDONU.

Lenin, ako pojde na konferenco, ne bo sprejel vseh zavezniških pogojev.

SOVJETSKA RUSIJA IMA OD PRTE OČI.

London, 12. jan. — Ruska sovjetska diplomacija v Londonu je na delu za obdržanje mednarodne ekonomske konference v Londonu hamesto v Genovi. Boljševiki že imajo veliko organizacijo v Londonu v tukajšnji trgovinski delegaciji, katera šteje 250 stalnih oseb.

Neki sovjetski trgovinski uradnik je danes pojasnil, da se je Italija s svojimi beloterističnim fašizmom zamerila Rusiji, medtem ko je Anglija med vsemi kapitalističnimi državami najbolj prijateljska napram sovjetom. Lenin želi, da se konferenca vrši v ugodni atmosferi, ne pa v kraju, kjer bi morda fašisti delali nemire in povzročali škandal konference.

Omenjeni Rus je tudi dejal, da se Lenin ne udeležil konference, ako bo ententa zahtevala kaj več kot priznanje predvojnih dolgov in opustitev boljše propagande. Lenin bo zahteval vpovstavljenje diplomatskih odnosov z Rusijo kot prvi pogoj vstopa na konferenco.

Riga, 12. jan. — Sovjetska Rusija ima odprte oči in dobro pozna načrte ententnih diplomatov, ki pridejo v Genovo. Tako je rekel uradnik tukajšnjega sovjetskega poslanstva. Dejal je tudi, da bi Rusija radi imela gospodarske zveze z Ameriko kakor pa z bankrotirano Evropo.

Sovjetski voditelji gledajo na genovsko konferenco kot na intervencijo nove vrste v Rusiji. Doba obojnih intervencij je potekla in konferenca v Genovi je začetek ekonomske intervencije, katera pomeni izkoriščanje Rusije po angleških in francoskih kapitalističnih potom Nemčije. Sovjeti poznajo ta načrt in se pripravljajo na boj. Rusija ne bo dovolila izkoriščanja v večji meri kot je treba. Nemčija je edina država v Evropi, ki razume Rusijo; Anglija in Francija, uvidevši, da ne moreta dobiti odškodnine, bi torej radi najeli Nemčijo za izkoriščanje Rusije in pobrali dobiček.

"Rusija je pripravljena dati koncesije," je rekel dotični sovjetski zastopnik, "ne bo pa nikdar dovolila, da bi jo Angleži in Francozi monopolizirali. Rusija hoče rekonstruirati in ve, da mora imeti pomoč iz inozemstva. Genovska konferenca ni nič drugega kakor prvi korak za ustanovitev evropskega trasta, ki naj monopolizira Rusijo. To se pa ne bo zgodilo. Sovjetska Rusija ne mara konzorcija, ki bi upravljal Rusijo."

Zastopnik je dalje dejal, da imajo Združene države zdaj najlepšo priliko za trgovinski monopol v Rusiji; ako Američani ne izrabijo te prilike, ostanejo popolnoma zunaj. Rusko ljudstvo je danes najbolj naklonjeno Ameriki, ker Amerika je edina država, ki res nekaj pomaga Rusom v nesreči lakote, dočim evropske države samo govore, ne pomagajo pa nič.

DEPRESIJA SE ZDAJ OBČUTI TUDI V RUDNIŠKI INDUSTRiji.

Springfield, Ill. — V rudniku

Rivertonu so delali skozi petnajst let. Zda je tudi ta rudnik zaprt in 400 rudarjev je brez dela. Poročila iz Mount Oliva, Stauntona in Golepsaja govore, da so rudniki zaprti.

ENKRAT, VENDAR ENKRAT JE "INDŽUNKŠEN" SUNIL NAZAJ IN TELEBIL KAPITALISTE!

New York, N. Y. — Sodnijska prepoved, mogoče orodje v rokah kapitalistov proti delavskim organizacijam, je prvič postala bumerang za delodajalce. Organizacija krojačev, ki je v stavki že dva meseca, je izposlovala "indžunkšen" proti lastnikom delavnice. Sodnik Wagner, ki je izdal "indžunkšen", je prepovedal delodajalcem izvedbo njihovega načrta za 49-urni delavnik v tednu in vpovstavljenje dela od kosa. Sodnik je razsodil, da so delodajalci prelomili pogodbo z unijo in vsled tega morajo vzeti nazaj na delo unijske delavce. S tem so krojači izvajali veliko moralno zmago.

KAPITANI, KRMARJI IN PILOTJE V STAVKI.

PODJETNIKI SO JIM HOTELI VSLITI 72 UR DELA V TEDNU.

Stavka postaja učinkovita, kajti število stavkarjev se množi!

New York, N. Y. — Parobrodni interesi so hoteli kapitanom na vlačilnih ladijah vsiliti tiste dobre, zlate in stare čase za ladijske lastnike, ko je mornar delal nočindan, da se je debelila in redila njih denarna mošnja. Po teh dobrih časih se zdaj zdeha privatnim parobrodnim interesom in zaradi tega so sklenili, da morajo mornarji na vlačilnih ladijah delati po dva in sedemdeset ur v tednu. Ko so se odločili parobrodni interesi za ta zaključek, se jim je zasvetilo v glavi, da človek potrebuje manj denarja, ako več dela. Kadar je človek nočindan vprežen v delo, tedaj nima časa, da pobaja na zabavo, v gledališča in da si celo kupi knjige za svojo izobrazbo, ker nima časa za čitanje. Če odpadejo taki stroški, tedaj se mora po podjetniški logiki znižati tudi meza. Tako so privatni parobrodni interesi prišli do zaključka, da se meza kapitanom, krmarjem in pilotom zniža za dvajset odstotkov.

Kapitani, krmarji in piloti so prišli do spoznanja, ako se ne postavijo v bran proti tej podjetniški diktaturi, da jih še bolj zasušijo, in zastavkali so.

Takoj prvi dan je zastavkalo moštvo več kot na sto vlačilnih ladijah. Vrste stavkarjev se množe, kajti stavkove strasne se vozijo v malih čolnih na jadra ali motor od vlačilne do vlačilne ladje in obveščajo svoje tovariše, da je stavka.

Mornarji na vlačilnih ladijah opravljajo izredno težko delo. Ob slabem ali lepem vremenu spremljo vlačilne ladje vsako ladjo, ki prihaja v pristan, ali plove iz njega. Ladja, na kateri je vkrean pilot, pa gre ven na odprto morje in čakati ladjo, ali jo pa spremlja na široko morje, kjer postane pilot nepotreben, ker se ladja nahaja na varnem. Kaj pomeni v slabem vremenu in pozimi, ko divja hud vihar, odpluti na taki mali ladji ven na morje, ve le tisti, ki je kdaj opravljal tako delo. Morje meče tako ladjo semintje kot orehovo lupino, mornarjem pluskajo valovi v obraz, na njih obliki pa ledeni voda. In takim ljudem hočejo privatni parobrodni interesi naprti več dela in znižati mezo, ki so pripravljani vsaki dan tvegati svoje življenje, da obranijo življenje drugih ljudi. To pokazuje, da je sedanji gospodarski sistem res narobe svet. Kadar bo uveden pravičen gospodarski red, bodo taki ljudje spoštovani, ker opravljajo za človeško družbo neprecenljivo delo. Danes, svedra danes je drugače, ko se gospodarski nered proglašajo za gospodarski red.

KAJ? ALI SE BO SEKAL IN UNIČEVAL GOZD?

ALI SE BO GOZD VAROVAL IN GOJIL PO ZNANSTVENIH NAUKAH?

Ta vprašanja bo moral rešiti kongres.

Washington, D. C. (Federated Press.) — Bitka se vrši pred zbornim poljedelskim odsekom, ki ima odločiti, ali naj se varuje gozd v Združenih državah po naukih znanstvenega gozdarstva ali naj se pa prepusti lesnim družbam, da opeharijo ljudstvo tudi za zadnje šume, ki so javna lastnina.

Pred zbornim odsekom se vrši zaslišanje o Snellovi predlogi (H. R. 129). Predlogo podpirajo W. B. Greeley, načelnik gozdarske službe, in več drugih podjetniških organizacij, ki imajo koristi od tega, ako se les v šumah ohrani in da ne nastane nekega dne pomanjkanje lesa.

Greeley je izjavil, da ima namen, da zemljišni posostniki delajo v sporazumu z gozdarsko službo pri pogozdovanju sveta, določenega za pogozdovanje, in sekanju lesa. Capperova predloga, ki se nahaja zdaj pred senatom, določa direktno vladno kontrolo.

Gifford, Pinchot, ki govori za konzerviranje šum, podpira Capperjevo predlogo in pravi, da Snellova predloga določa to, kar žele lesni baroni. Kajti baroni najbolj nasprotujejo, da vlada izvaja učinkovito kontrolo nad šumami, katera lahko reši Ameriko pred pomanjkanjem lesa, ki se nekega dne prav zanesljivo pojavi, ako se bo sekalo tjevidan in brez pravega in odgovornega nadzorstva. Lesni interesi kontrolirajo državne legislature. Ti interesi lahko preprečijo, da ne bodo sprejete postavbe za varstvo gozdov, ki jih sugestira gozdarska služba, kot je določeno v Snellovi predlogi. Izgrala se bo država proti državi in argumentiralo se bo, da nobena država ne more dovoliti, da jo uniči druga država s konkurenco, ker seka svobodno les po starem dobičkanem načinu.

Danes se nahaja 61 odstotkov lesa zapadno od Skalatega gorovja, štiri petinke prebivalstva, štiri petinke poljedelstva in devet desetink tovarn se pa nahaja vzhodno od Skalatega gorovja. Danes plačuje Amerika za posekan les, kot je plačevala za obdelan les v letu 1892 razložen na stavbinskem prostoru. Ako bi se šume čuvala na znanstveni način in se skrbelo za pogozdovanje skozi pet in dvajset let, tedaj bi se te šume popravilo v toliki meri, da bi sedemdeset odstotkov teh šum dajalo les v štirideset letih v normalni meri. Takod sode pa Greeley, načelnik gozdarske službe, zdaj dežela porabi trikrat toliko lesa, kot zraste. Vsako leto se poseka devrški gozd, ki se razprostira prek pet milijonov akrov, gozdni požari pa poleg uničijo še 8,000,000 do 10,000,000 akrov gozda. Iz tega sledi, da se mora nekaj zgoditi kmalu, če ne, postane les zelo dragoceno blago.

V senatu se bo sprejeta Snellova predloga brez dolgotrajnega boja, zaradi tega je Greeley priporočil pred zbornim odsekom, da naj se sprejme taka postavba, ki določa skupno delo za preprečevanje gozdnih požarov in da se gozdne jase in posejke zasade z novim drevjem. Po njegovem mnenju bi taka postavba saj tvorila upanje, da se sprejmejo še druge postavbe, ki odpravijo opustošenje gozdov.

VREME.

Chicago in okolice: V soboto jasno in mrzlo. Zapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 23, najnižja 10. Sonce izide ob 7:17, zaide ob 4:40.

16,166 DELAVCEV UBITIH V PENNSYLVANiji V ŠESTIH LETIH.

Harrisburg, Pa. — (Federated Press.) — V zadnjih šestih letih odkar obstoji odškodninski zakon v Pennsylvaniji, je bilo v tej državi ubitih 16,166 delavcev v tovarnah in rudnikih, 410,113 delavcev je bilo težko ranjenih, 709,701 pa lahko ranjenih. Nekaj čez 59 milijonov dolarjev odškodnine je bilo izplačanih prizadetim delavcem v tem času. To je vojna!

KRIZA V FRANCIJI VSLED SKLEPOV V CANNESU.

Briand pozvan v Pariz, da se govornja zaradi pogodbe s Anglijo in prisnanja sovjetov.

MILITARISTI MORDA PODERO GENOVSKO KONFERENCO.

Pariz, 12. jan. — Ministrski predsednik Briand mora danes stopiti pred parlament in pojasniti, kaj pomenijo nekateri sklepi vrhovnega sveta v Cannesu, za katere je tudi on glasoval. Reakcijske stranke v zbornici se najbolj protivijo aliančni pogodbi z Anglijo in zaključek glede Rusije jim tudi ni pogodu. Voditelji obeh zbornic so poslali protest Briandu in ga poklicali na odgovor. Sliha se grozje, da bo Briand strnoglavljen z njegovim ministrom, ako ne poda dobrega pojasnila.

Briandovi pristaši se ne boje krize, vendar se pa lahko zgodi, da zbornica izreče nezaupnico vladi, vsled česar mora vlada podati ostavko. Briand bo naravno zahteval glasovanje o zaupnici, ko poda svoje poročilo.

Druga vest se glasi, da so ministri sami razdeljeni glede zaključkov v Cannesu. Francoski militaristi, katere vodi vojni minister Barthou, ne nasprotujejo paktu z Anglijo v splošnem, pač pa proti nekaterim točkam, posebno proti točki, ki določa, da se zniža število francoskega vojaštva ob Renu.

V slučaju, da militaristi prekuenejo Briandovo vlado, tedaj padejo v vodo vsi načrti Lloydja Georgea za ekonomsko rekonstrukcijo Evrope in lahko se zgodi, da se genovska konferenca zavleče ali pa popolnoma zavrže.

ANGLEŠKE ČETE ZAPUSTILE DUBLIN.

De Valera bo bojkotiral volitve za nov parlament.

Dublin, Irsko, 12. jan. — Angleške čete so večeraj izpraznile Dublin. Angleži so vzeli vse gradne listine iz dublinskega gradu, jih naložili na tovrne avtomobile in odpeljali v pristanišče od koder pojdejo v London. — Arthur Griffith, predsednik provizorične irske vlade, je večeraj sklical južnoirski parlament k zasedanju v soboto. De Valera je izjavil, da njegova stranka se ne udeležila tega zasedanja. Dalje je dejal De Valera, da priključuje volitve za nov irski parlament v prihodnjih šest ali devet mesecih, ampak po njegovem mnenju se bodo te volitve vršile pod bičem grožnje za obnovo vojne z Anglijo in iz tega razloga on že danes smatra te volitve za neveljavne. Poslanec, ki bodo izvoljeni, bodo morali prisesti angleškemu kralju, kar bo pomenilo odvisnost. On pa se bo bojeval za neodvisnost.

DAVEK ZA SAMCE JE NEUSTAVEN.

Helena, Mont. — Državno vrhovno sodišče v Montani je razsodilo, da je zakon, ki nalaga davek za samee, protustaven. Zakon, ki je bil sprejet v zadnjem zasedanju legislature, določa, da vsi moški v starosti od 21 let plačajo gotov davek, ako niso oženjeni.

PROSVETA

JAVNA GOVORNIČA.

Glasovi članov S. N. P. J.
in čitateljev Prosvete.

Barberton, O. — Ako pogledamo malo v zgodovino rimsko-katoliške cerkve, moramo priznati, da je vse skupaj samo en velik kup zasmehovanja in blatenja in da se cerkev sama prav malo ali sploh nič ne ozira na svojo načelno izjavo: "Ljubi svojega bližnjega". Nekje v Ameriki izdaja jo frančiškanski redovniki neke jako pobožne "cajtenge" in v njih med drugim prikladajo reklamo, da se bere vsako nedeljo ena sveta maša za vse naročnike lista. Njim je pač vsaka reklama dobra, samo da imajo kaj od nje, če se res bero tiste svete maše, je pa zelo dvomljivo; ker znano nam je, da morajo imeti vse že naprej mastno plačano, potem šlece izvrše.

Če bi ta duhovščina vedela in imela kake dokaze od Boga, tedaj bi svojo vlogo znatno spremenila, ako ne bi hotela biti pogubljena. Ker pa ti "hajduki" ravno toliko vedo o vsegamoženem bitju kot novorojeno dete, zato so si postavili Boga in hudiča kot vzor in bojazen nevednemu ljudstvu. Če bi oni res vpoštovali pravi prvotni krščanski nauk, bi opustili vse koristolovstvo in se oprijeli svojega božjega dela, za katerega so postavljeni.

Kdaj se je že Kristus boril zoper kapitaliste po Judeji in jih preganjal iz jeruzalemskega templja, ki je bil toliko kot je danes cerkev. Kaj pa je danes?

Ali se ne godi po cerkvah še večja zloba kot se je godila nekoč za časa Kristusovega po templjih? Če bi dotični Kristus vedel, zakaj vse se uporablja cerkev, da služi za razno barantanje in ustanavljanje dekliških klubov, bi se ne enkrat, temveč ne prebistano bi se obračal v grobu.

Vaše nevedneže lahko slepite z vsemi vašimi "dobrimi deli", ne morete pa slepiti pretežno večino resnično ljube mase. Da se je izkazala rimska cerkev s svojimi služabniki lažnjiva, nam je zgodovina že prepogostokrat dokazala.

Čitali smo odprto pismo, katerega je pisal svojim vernim faranom duhovnik, ki je bil nad 15 let služabnik rimsko-katoliške cerkve. Omega decembra leta 1902 je stopil pred farane rev. McGray v cerkvi sv. Antona v Bellevue, Ky., in jim naznanil, da jih bo zapustil. "Zapustil pa ne bom samo vas", jih je nagovoril raz prižnice, "temveč duhovniški stan in katoliško cerkev". Nadaljeval je, da ne more igrati vloge hinave, kajti sree mu pravi in je prepričan, da to ni prava pot, temveč samo neresnica. Od tedaj naprej, je rekel, da ne bo več duhoven, temveč bo vsikdar priznal resnico, po kateri bo živel vse še ostale dni njegovega življenja. Za življenje onstran njegovega groba, se ne bo več brigal zato, ker ga ni. Tako je rekel duhovnik, ki je moral biti hinavski skozi 15 letno svojo službovanje pri rimsko-katoliški cerkvi.

Leta 1914. so frančiškanski redovniki v marčevu izdali "Ave Marije" hoteli osramotiti vse, kar je takrat dilašo po socializmu. V prvi vrsti je udrihala čez bivšega duhovnika rev. Hans Schmidta, ki je tudi obrnil hrbet rimsko-katoliški cerkvi. Ne bom opisoval Schmidtovega življenja, kar je tu postranska stvar in je onim, ki so kaj čitali tudi že več alimanj znano. Znano je, da on ni imel trdne vere v rimsko-katoliško cerkev, ker ta uniža ga je držala v nekačem dvomu. Ako bi bil stvar prišel misliti od kraja in globoko, bi ga vsa stvar ne pritrjala do usodnega njegovega konca: električnega stola v Sing Singu. Vao krivdo so frančiškani pripisovali presnetim socializmom, ki so po njihovem mnenju že storili toliko gorja na tem svetu, da bi jih cerkev v svoji "sveti jezi" najraje ugonobila.

Miha je pri tem pozabil na nauk Kristusa: Ljubi sovražnike! Frančiškani se tudi posebe ne jeze nad socialisti, češ da se oni jeze nad duhovskim celibatom. Socialisti se prav nič ne jeze radi duhovskega celibata, saj dobro vedo, da ga vsa duhovščina od kraja enako vpoštevata. Zato pa pride toliko lepih škandalov na dan, a zna Bog, koliko

jih ostane za stenami. Vse to gre za lepe denarce, ki jih nabira skupaj nezavedno ljudstvo.

Socialisti pa bomo toliko časa obojali frančiškane, duhovščino in vse druge kutarje, dokler ne bodo prenehali s takim, obojano vrednim življenjem.

Frank Boh.

Viriden, Ill. — Imel sem vedno upanje, da bomo delali do konca naše pogodbe, to je 31. marca, o čemur pa sem se motil. Royal Colliery Co. in C. W. and F. Coal Co. sta poslali sem dne 2. januarja par mogočnih "mandelcev", ki so sklenili, da morajo rovi biti zaprti, radi "slabih trčnih razmer."

Sklenjeno je bilo kar na kratko in samo tri dni so nam dovolili, da lahko še delamo, to je, da snajmo rove in jih spravljamo v red. Kaj bo iz tega nastalo, sami ne vemo, ker tu je mogoče živeti samo z dolarjem. Žuljev, kateri so edino, kar imamo od našega dela, ne moremo jesti, dolarjev pa ni. Vidimo, da to ni prav in da imajo vsega samo oni, ki ne delajo, a kaj nam to pomaga. Samo razum bi bilo treba o pravem času rabiti in konec bi bilo vsega našega zla; tega pa delavstvo ne more rabiti, ker ga še nima.

Kadar bomo prišli s pravim delom za sebe in bomo skupno ter odločno zahtevali vsi delavci, da mora biti naše to, kar produciramo, tedaj se nam ne bo mogel zoperstavljati nihče in zmaga bo gotovo naša. Sedaj nam zapovedujejo kaj moramo in kaj ne smemo delati, tedaj pa jim ne bomo mogoče, ker delati bodo morali tudi oni, ako bodo hoteli živeti. Sedaj se tudi ne smemo potegovati za napredek delavstva in njegova dober obstoj, saj — takoj nam je zabruseno v obraz, da imamo dobro delo in drugače ne rabimo mi delavci. — Frank Ber-sich.

SLIKE IZ NASELBIN.

West Fraktort, Ill. — Premogarski baroni niso nič boljši od svojih bratcev industrijskih mogotcev niti v trganju plač ne v daljšanju dnevnika. Vsi so enaki tam, kjer gre za pomnožitev njihovega dobička. Zdi se, da je tem ljudem vse na svetu dovoljeno. Dasi ravno imajo organizirani rudarji pogodbe podpisane s podjetniki, vendar so ti po še ne do bro organiziranih državah že utrgali mezde rudarjem. Ali niso take krutitve pogodb protustavne? Kaj bi se zgodilo z delavcem, da bi na primer napravil tak prestop? To bi bilo zoperstavljeno, ustavi, punt proti državi in bogve še kaj. Tako se pa krutitvam ni ne zgodi. Izvoljeni v kongresu so očitno popolnoma pod kontrolo denarnih mogotcev, ali njihovih najozži prijatelji, ker drugače ne bi dopustili kaj podobnega.

Ljudje, posebno domačini, gledajo tako pošteno in si ne vedo pomagati, ker imajo v zbornicah ljudi, katere so sami izvolili. Zastonj čakajo na izpolnjenje lepih obljub, ki so jih prejeli pred volitvami.

Old Ben korporacija ima v vsem južnem Illinoisu 19 velikih rovoj, od katerih pa jih je polovico zaprla. V letakih, ki jih je izdala med uslužbenec se izvija in stoka, da nima naročil, ker ne more postaviti premoga na nizko ceno vlad strahansko visoke delavčeve plače. Druge premogarske družbe, da so prevzele vso njeno trgovino samo zato, ker ni mogla z njimi v ceni konkurirati. Premogarji v Zapadni Virginiji, Alabami, in Coloradu so prostovoljno sprejeli knižanje plače, sedaj pa delajo vsaki dan.

Ali more biti kaka večja nesramnost in podležja laž, kakor se je poslužujejo naši podjetniki? Dalje pravi v letakih, naj bi se skupno (delavci in premogarski baroni) vsedli za mizo in odpravili bedo tako, da bi delavci pristali na znižano mezdo. Potem pa bi delali vsaki dan, vlad česar bomo boljše živeli mi delavci in oni. Tako nekako se glase letaki. Ali ne presegata ta nesramnost vse meje? Kdo je že čul, da bi nam podjetniki, posebno taki kot so naši, želeli boljše življenje. Tako usmiljenega sreča še niso bili do danes, da bi nam želeli zabave in izobrazbe, kakor po nekod na glajšo.

L. Fox, predsednik podokrožja št. 9 U. M. W. of A. je odgovoril v tukajšnjem lokalnem listu, da družba lahko mirno počiva brez razburjenja in skrbi za naše prazne želodce in naga telesa; naša pogodba poteče šele 1. aprila.

Pri nas sta zaprla dva rova, last Peabody kompanije in sicer št. 18 in 19. Old Ben Co., pa je zaprla rov št. 18. Vsega je okoli tisoč premogarjev brez dela, zato ne svetujem nobenemu, da bi delo tukaj iskal. — Poročevalec.

Viriden, Ill. — Večinoma imamo vsi Slovenci v tej naselbini svoje domove in nekateri so tudi dobro "podkovani", toda drugi so zopet reveži in nimajo prav ničesar. Zgodi se v našem mestu več zanimivosti, a zastonj čakam, da bi kdo kaj poročal.

V naselbini sta dva premogovnika. V enem se skozi vse leto še precej dobro obratuje, drugi, v katerem je zaposlena večina Slovencev, pa prav malo obratuje, še odkar je vojna minila. Tako je nam Slovence "odzvnilo" za dober zaslužek, ker prišli smo z bratovanjem samo po edej ali dva dneva v tednu. Obratovali smo na ta način skozi vse lansko leto, na kar smo se že skoro nekako privadili, kar je nenadoma prišla druga izprememba. Novo leto nam je prineslo letake, da bomo delali še tri dni v rovu, katere pa naj porabimo za čiščenje rovoj in naj pobremo vse svoje stvari ter jih znesemo na dan, da se presuše.

Koliko časa bo to trajalo nihče ne ve, a sodimo, da bo najbrže ta "dopust" trajal do 1. aprila. Ta udarec za nas je obenem tudi velik udarec za mesto Viriden samo. Prizadeletih nas je kakih 500 delavcev. Da bi dobili delo kje v bližini niti ne mislimo, ker je vsega v tej okolici zaprtih že sedem rovoj, kjer se pa dela, je vse prenapolnjeno z ljudmi. Vse kaže, da nas hočejo kolikor mogoče izmozgati do 1. aprila, da bodo potem imeli podjetniki lepšo priliko nas premotiti, znižati plače, podaljšati delavnik in zdrobiti organizacijo. Vse tako kaže, da se družbe mislijo na ta način okoristiti, kar pa jim ne bo uspelo. Kaj nam vendar še delo, če pa nimamo nikake plače pri vsem našem trudu. Raje stradamo in lakote pomremo brez dela kakor bi pa puščali, da bi se s našim stradanjem in trpljenjem okoristili drugi, ki so nam bedo povzročili. — Frank Peterlin.

Lincoln, Ill. — Umrl je rojak Frank Bračko, ki je bil član SNPJ že dvakrat. Jednoto je zapustil pred letom in pol in tako so ostali žena ter par nedoraslih otrok brez pomoči. — Mesec decembra so prohibicionisti uradniki pričeli s podvojenjo silo iskati krutitelje zakona in res se jim je posrečilo stakniti nekaj grešnikov. Tudi nekaj Slovencev je bilo prijetih, ki bodo morali biti pri obravnavi ta mesec.

Brez božičnega "darila" nismo ostali leto. Sagamon Coal Co., nam je zaprla premogorov, a je pričela nekaj dni potem zopet obratovati. Napovedala nam je sedaj zopet počitnice, ako ne bomo spravili določeno količino premoga na površje.

S podpornim društvom dobro napredujemo. Vsako sejo skoraj dobimo par novih kandidatov. Naše društvo sedaj šteje 55 članov v odraslem oddelku, v mladinskem oddelku pa jih je 39. To je lep napredek za našo malo naselbino. Tudi pevski zbor imamo, ki ima vsak teden svoje vaje in kot se sliši, bo tudi v kratkem priredil veselico. — Jos. Tiber.

Igre, koncerti in plesne zabave.

Dunlo, Pa. — Vsem članom in članicam društva Bratstvo št. 274 SNPJ ter drugemu občinstvu naznanjam, da je bilo na zadnji seji društva, dne 8. januarja sklenjeno, da bomo priredili dne 14. t. m. zabavni večer v prostorih Antona Pojete. Pričetek zabave bo ob česti uri zvečer. Za one, ki radi plešejo, bosta poskrbela dva godci, za ostalo pa v to izvoljeni odbor. Čisti dobiček od prireditve je namenjen sirotam v starem kraju, zato pridite vsi in zabavajte se z nami, da bo toliko večji uspeh. — Martin Voljak.

METEORITI.

Is: Neprake je prišla vest, da tamkaj seka mati prodaja svoje, še ne porojenega otroka. Mati je rekla in ipa še šest otrok; smrdi je vsekakor obojen na smrt vlad stradanja.

Posvetni in duhovniški nazadnjaki pravijo, da je porodna kontrola strašen zločin, ki "poniža človeka pod žival". Človeško in krščansko pa je, ako otroci, ki pridejo na svet proti volji revne matere, potem stradajo in pomrjejo vlad podhrane! In človeško in krščansko je, če je mati primorana iznebiti se svojega otroka, predno je rojen! Da, človeško in krščansko je to!

Prihodnja predstava ententne žonglerske diplomacije se vrši v Genovi prve dni marca. Na programu je "Čudež ozdravljenja." Lloyd George in Briand bosta kazala neozdravljivega hromca, ki po kratkem hokus-pokusu skoči iz postelje in zapleše polko. Vstopnina za Rusijo je štiri milijarde dolarjev — kolikor je namreč napravil pokojni car, ki ne potrebuje več denarja. Carju je zdaj vseeno, če so njegovi dolgi plačani ali ne, toda ruskemu ljudstvu ni vseeno.

Rusija bo plačala vstopnino, da vidi neozdravljivega hromca, toda hromec ostane kljub temu neozdravljiv.

Izkoriščevalci, mali in veliki, kajrati čekaajo, da socializem pomeni sužnost za delavce. Zakaj se pa potem sužnjedrži tako boje socializma? Če res pomeni sužnost za delavce, bi morali kapitalistični tirani pozdravljati socializem, tako ga pa ne!

Listi poročajo, da je britski kronprinč ustrelil prvega tigra v Indiji. Zakaj listi ne povedo, kako je ime junaku, ki je tigra privezal, predno ga je kronprinček ustrelil? Listi so ustrelili velikega kozla.

Luteranstvo "Prosvete" oče Kazimir, je židovstvo tvoje "Prilknjenosti." Zadržuje! Pa se pridi! Bomo se smejali.

De Valera pravi, da Irska ni zdaj nič. Ko postane "svobodna država", bo dvakrat nič.

Tako se spreminjajo časi v ententnem svetu!

Leta 1917: Lenin je anarhist in nemški špijon.

Leta 1918: Lenin je lump, katerega je treba ubiti.

Leta 1919: Lenin je Lenin. Nobenega posla z njim!

Leta 1920: Lenin je prebrisan, toda dolgo ne bo.

Leta 1921: Hm, Lenin je možak. Ni tako slab ne.

Leta 1922: Zdravo, Lenin! Ali bi šel z nami?

Leta 1923: Živijo Lenin!!

Glas iz naselbine: Zadnjo nedeljo smo igrali "Reveček-Andrejčka", prihodnjo nedeljo bomo pa "Rokovnjače". Tako reveček-drejkamo in rokovnjačimo v imenu napredka in kulture.

Glas iz Joliet: V uredništvo našega poltednika so zadnji teden spekli kvort žganja. Kvort je že prazen, uredniške glave so prazne in list je prazen. Slava praznoti!

Aleksander se ženi s rumunsko princezo. Belgrad je v zlatih hlapci pijskajo čestitke in ves narod je vesel. Narod je vesel? Zakaj?

Ljudje bi že pozabili, da zboruje v Washingtonu nekakšna konferenca, če ne bi sibirski delegati spuščali v zrak zelo svetlih raket.

Ako se ne motimo, je "neznani vojak", še živ. Srečujemo ga dnevno na ulicah. Vojaka sukaja je že oguljena, ševlji so raztrgani, obraz je upadel in oči so mrtve. Dlača išče, pa ga ne more dobiti. Slava, a katero so ga obšipavali, je raskava, trda, neuzitna.

K. T. B.

LITNICA UREDNIŠTVA. Nohemia, Ill. J. P. — Vašim željam bi jako radi ustregli, toda naša pravila kaj takega ne dovoljujejo in ne smemo objaviti imena, ako pišete sam kaj takega ne dovolji. — Pozdrav!

KDO JE KRIV?

V Denverju, Colo., sta bila aretirana črkostavca A. W. Ellinger in Richard Ebert, ker sta bila na stavkovni straži pred neorganizirano tiskarno. Policaj, ki ju je aretiral, izjavlja, da ju je videl, kako sta se približala neorganiziranim tiskarskim delavcem in z njima govorila. V državi Colorado imajo nekakšen industrijski zakon, ki določa ustanovitev industrijske komisije, prepoveduje razpustitvenje stavkovnih straž in omejuje in preprečuje stavke. Zakon je še bolj oster kot industrijski zakon v Kansasu, ker ga lahko od podjetnikov najeti odvetniki svoje-ljubno in na široko tolmačijo.

Predno je bila ta postava sprejeta, so imeli delavci in mali kmetje v tej državi bridke skušnje za sabo. Sto in stokrat je bilo delavcem in malim kmetom v tej državi povedano, da se morajo organizirati tudi politično, ako se hočejo uspešno braniti pred grabežljivostjo velikih korporacij in njih zaveznikov — veleposestnikov, ki rede velike črede živine. Povedano jim je bilo, naj obrnejo obe-ma starima strankama — demokratski in republikanski — hrbet, ki se menjata v režimu, kakor da sta dogovorjeni.

Agitiralo se je med njimi, da se morajo organizirati v razredni politični organizaciji, ker gospodarski interesi korporacij in veleposestnikov na eni strani niso enaki z gospodarskimi interesi delavcev in malih živinorejcev na drugi strani. Priporočalo se jim je direktno, naj se organizirajo v socialistični stranki, ker se ta stranka bojuje odločno proti vsem privilegijem, monopolom in za odpravo sedanjega gospodarskega sistema, ki na eni strani ustvarja reveže, na drugi pa peščico bogatinov. In uspehi te propagande? Za Peabodyjem, ki je zapustil zelo žalostne spomine kot governor države Colorado, so bili izvoljeni drugi Peabodyji, ki so ravno tako ravnali in postopali kot prvi Peabody, akoravno so se drugače pisali.

Enkrat je izvoljen demokratični Peabody, nasledil mu je republikanski Peabody. In tako so se ti Peabodyji menjali, dokler niso bili delavci v Coloradu osrečeni z industrijskim zakonom, ki jim prepoveduje stavkati trideset dni, ali dokler industrijska komisija ne izreče svoje razsodbe, in po kateri se smatra stati na stavkovni straži za kaznjivo dejanje.

Ravno tako so bile vedno bolj pomandrane pravice malih živinorejcev. Veleposestniki gonijo svoje velike črede prek posestev domoviščarjev, ki si s trdim delom komaj zaslužijo za hrano. Potlačeni so delavci, pogaženi so mali živinorejci. In kje so vzroki, da ravnaajo tako z delavci in malimi kmeti?

Well, mali kmetje in delavci še verjamejo, da jim pomagajo demokratični ali pa republikanski Peabodyji, ki so priporočeni od profesionalnih političarjev starih strank in velike denarne mošnje kot dobri možje. In to jih tepe, to je krivo, da legislatura sprejema delavcem sovražne zakone in da ne stori ničesar za obrambo malega kmeta.

In dokler delavci in mali kmetje, ki tvorijo ogromno večino v državi Colorado, ne pridejo do tega spoznanja, ne bo njih usoda spremenjena. Pomagajo si lahko, toda pomagati si morajo sami z razredno politično organizacijo, da v postavodajni zbor in v javne urade izvolijo kandidate, ki se zavežejo, da bodo izvedli program, ki so postavili zavedni kmetje in delavci, organizirani v socialistični stranki, in na podlagi katerega so kandidatje sprejeli kandidaturu.

Nihče drugi ne more spremeniti usode delavcev in malih kmetov v Coloradu kot spoznanje prave poti v boju za zboljšanje življenskih razmer. Dokler tega spoznanja ni, se ne more pričakovati, da se razmere izboljšajo. Te besede pa ne veljajo samo delavcem in farmerjem v Coloradu, ampak veljavne so za vse delavce in kmete, ki trpe zaradi sedanjega gospodarskega sistema.

VICTORIA SUPPLY CO.
654 Morton Bldg., New York

DVONOŽEC

in druge zgodbe.

NARAVOSLOVNE PRAVLJICE

Spisal Karl Ewald.
Prevedel Franc Bolka.

(Dalje.)

V sledečem trenutku pa je začela

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

Naravoslovne pravljice.

"Hoj... halo... Uboj..."

Pomoč...

Ali nato je bila mrtva. Dvonožec

in njegova žena sta jo pojedla

in se prepričala, da tekne izvrato.

"Prinesi mi jutri zopet ribo!"

je rekla. "Jabolka mi, odkrito

povedano, že presedajo."

Naslednji dan je šel zopet

v reko. Ni trajalo dolgo, da je našel

zopet okusno ribo; ali ravno

ko jo je hotel zgrabit, hlastnila

mu jo je vidra izpred nosa.

"Poberi se iz moje reke, stvor

tatinaki!" je kričal in mahal po

njo.

"Mene zmerjaš s tatomi?" je

rečela vidra in kazala bele zobe.

"Misliš sem, da spada reka me-

ni; jaz sem namreč stanovala tu,

predno si prišel ti."

Dvonožec je skočil na suho, na-

bral debelega kamena in ga me-

tal za vidro. Eden jo je zadel na

gobec, tako da je krvavela. Po-

tem se je skrila v svoji votlini.

Dvonožec pa je ujel drugo ribo in

jo prinesel svoji ženi. Ko pa se je

vidra tekot noči zopet prikazala,

je bil orangutan tu in ji namiga-

val.

"Jaz sem vse videl," je dejal.

"Z drevesa doli, kjer sem bil pri-

ča, kako je vrgel kamen vate.

Tvoja kri je pordečila reko. Tudi

mene je enkrat trpinčil. Rekel je,

da so jabolka njegova in me na-

gnal s palico raz drevo. Čeravno

je z menoj v sorodstvu."

"Če bi ga le mogla zadeti!" je

zaklicala vidra in škripala z zob-

mi.

"S časom pride svēt!" je odvr-

nil orangutan. "Mi mu bomo že

postali kos."

Tretje poglavje: Kri.

Solnce je pripekalo in zemlja je

bila popolnoma izsušena.

Drevo in grmovje je pobežalo

zdavnaj usahnil. Živali so po-

gale v senci in šopale po zraku.

Na mnogih krajih so umirale

cvetlice in živali. Tudi Dvonožec

in njegovi ženi in otroku se ni

godilo dobro.

Prav od arca vesela je bila sa-

ma sameata kača. Poterala se je

sredi solnčne luči in hvalisala

krasno življenje.

"Le sij, ljube solnce!" je vzkli-

kala. "Čim delj, tem boljše. Zda-

jele čutim, da živim."

Ali nekega dne je prišel dež.

In sicer to ni bil dež, pred ka-

terim se je dalo obvarovati z de-

nikom ali pred katerim se je mo-

gilo pribežavati v vežo, dokler ni

prenehal. Ne — voda je sula iz

oblakov, tako da ni bilo mogoče

videti roke pred obrazom; in de-

ževalo je dan za dnevom, kot bi

nikoli več ne hotelo nehati. Pra-

sketalo in bobnalo je na suho list-

je, tako da ljudje niso razumeli

besede, če so govorili drugi z

drugim. Reka je zopet valovila,

potok se je vzbudil iz svojega

spanja in šumel in prepeval, kot

še ni prepeval nikoli. Zemlja je

bila podobna žejnim ustam, ki pi-

jo in pijo in vendar ne morejo u-

tešiti žeje.

Povsod je vladalo praznično ve-

selje.

Drevesa so se stezala in pote-

zala in pognala nove brstove in

tla so pognala svežo zeleno travo.

Cvetlice so dobile nove popke, že-

be so kvakale tako veselo, da jih

je bilo ališati po celim gozdu, in

ribe so žurno švigale z repom.

Dvonožec je sedel s svojo družino

pred kolibo in se veselil z drugimi

stori.

Ali deževalo je vedno dalje.

Reka je stopila preko bregov

in Dvonožec se je končno začel

bati, da bi valovi mogli preplavi-

Severov zdravilo za kašelj

zdravilo za kašelj

Omejite prehlad.

Ustavite kašelj.

Oba sta znamenja nevarnosti. Pri-

tajeni boli z dalekosežnimi posled-

icami se lahko mnogokrat izogneta,

če dobite prava zdravila.

Severov's

Cough Balsam

(Severov's Balsam zoper kašelj) od-

pomaga pri navadnem kašlju, po-

mrzi bronhialni vnetitvi, po-

pravi prebavi, omogoča red in oja-

čevanje dihanja. Cena 25c in 50c.

Severov's Cold and Grip Tablets

(Severov's Tablets zoper prehlad in

gripe) ustavi prehlad predno se

razvije. Cena 50 centov. Po vseh

lekarnah.

Ali ste dobili izšla Severovjega

Aimnaha za leto 1922? Dobite

ga zastonj pri svojem lekarju ali pa

direktno od

W. F. SEVER & CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

ŠPANSKA INFLUENZA

Se lahko povrne — še to zimo —

Najboljše je preprečiti dohod

te bolezni.

Oče ali mati v vsaki družini mora

jo paziti, da imajo vsi dobro kri. Pa-

ziti morajo, da čreva delujejo, da je

želodec zdrav in da so obisti močni.

Ne dovolite prehladov v vaša pra-

in pluća.

Bolgarski krvni čaj vžit gorak sve-

čeri pomaga preprečiti prehlad hitro

in vas varuje pred influenco in pred

plućnico. Je dober za zaprtico, slab-

o prebavo, jetra, obisti, želodec in

druge nerodnosti.

Pojdite k vašemu lekarju in si

naročite še danes zavo — ker jutro

ga boste že rabili, ali pa vam ga mi

pošljemo po pošti velik zavo za

\$1.25, ali 3 za \$3.15, ali 6 za \$5.25.

Naslov: H. H. Von Schlick, Presi-

dent, 8 Marvel Building, Pittsburgh,

Odžene vse strupe iz vašega

telesa.

Nuga Tone je ena iz med najbolj-

ših zdravil poznanih za odpravo

strupov in ostankov iz vašega telesa.

Je izvrstno zdravilo za čiščenje

krvi in ojačanje oslabilih, utrujenih

in izmučenih. Je izvrstno zdravilo

za želodčne nerodnosti, slabo preba-

vo, zaprtico, bluvanje, plin, bel je-

zik, vzdiganje in enake nerodnosti.

Nuga Tone izboljša vaše živce, daje

slast do jedil in povrne lepo barvo

na vaša lica. Poveča vaše teko, daje

voljo in podaljšuje življenje. Naroči-

te si steklenico Nuga Tone še danes

v vsaki lekarni se dobi vživajte nekaj

dni in ako se ne bode počutili bol-

je in izgledali prijaznejše kot še ke-

daj prej, tedaj vrnite preostanek

lekarnarju in vam se povrne vaš denar.

Ako vaš lekarj nima Nuga Tone,

tedaj ne jemljite ponaredb, temveč

pošljite nam \$1.00 in mi vam pošlje-

mo dovolj za en mesec zdravih po-

stnine prosto. National Laboratory,

1018 So. Wabash ave., Chicago, Ill.

Nuga-Tone

POORBLASTILA

dela MATJA SKENDER je 12

LET, za rojake po celi Ameriki.

On že mora vedeti, kako se po-

oblastila izdelujejo. Piši mu in

razloži svoje zadevo, pa ti bo na-

redil vse pravilno, da ti ne bo

mogoče grunt prodan s nepravil-

nim pooblastilom. Njegov naslov

je 5237 Butler St., Pittsburgh, Pa.

DR. J. V. GRAHEK

ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj

do 2:30 popoldne.

843 E. Ohio Street.

Telefon Cedar 2388

N. S. PITTSBURGH, PA.

Za kuhanje piva doma

imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor

in vse druge potrebščine. Poskusite in

se prepričajte, da je doma pri nas,

FARMA NA PRODAJ

Proda se 70 akrov obsegača far-

ma s vsem potrebnim poslopjem. Pod

meri 36x56, spodaj je stala za živi-

no, 8 sobna hiša, poleg teče studenč-

nata voda v hlini je tudi (furnace) peč za

greti v zim. 10 akrov je posejane

pšenice, 15 detelje, 10 akrov trave.

Ta farma leži v lepem kraju blizu

večjih industrijskih mest, blizu Pe-

tersburg, Ohio, je le eno miljo od-

daljen, 10 minut hoda do kole, 20

minut do mlekarnice, vse okrog je tla-

kana cesta. Tukaj je zelo dober trg

za prodajo vseh pridelkov. Na ti far-

mi je tudi premožni in sicer odprt na

vrhu in poleg 80 čevljev globoko je

zopet premožna žila debela 6 do 6

čevljev. Vse to se proda za ceno

\$5,000, takoj je plačati le \$2,000,

ostalo se pa lahko plačuje na letne

obroke. Za vsa nadaljња pojasnila

obrnite se na naslov: Anton Cvetan,

R. F. D. No. 1, Canonsburg, Pa.

(Adv.) Jan. 11-12-13.

RUM FLAVORING

Ako rabite malo ali dosti ru-

movega cveta v združeni obli-

ki, ki se vam dozdeva, da ni

dovolj dober in si želite bolj-

šega in okusnejšega smo vam

mi privoljiti to ustreči.

Naročilo za poskušno vam za-

dostuje.

1 steklenica dovolj za 2

galona, stane\$2.00

1 pinta dovolj za 15 galo-

nov, stane 8.00

1 kvart dovolj za 30 galo-

nov, stane15.00

Pošljite z naročilom denar v

priporočenem pismu, ali pa eks-

presni ali poštini Money Order.

NA:

L. Peschka Extract Co.,

P. O. Box 997,

Pittsburgh, Pa.

Znižana

vožnja.

Ker so nekatera linije znatno

znižale svoje cene, se nudi

ugodna prilika onim, ki so

namenjeni v kratkem v stari

kraj. Pišite nam po cene in

vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakoga sorod-

nika iz starega kraja, nam pi-

šite po tozadevna pojasnila.

Kadar pošljate denar v stari

kraj, ne prezrite naše banke,

ki vam nudi točnost in nizke

cene.

Za vsa nadaljња pojasnila se

obrnite na slovensko banko

Zakrajšek & Česark

70 — 9th Ave.,